

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Навчально-науковий Інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Сценарна майстерність»**

Освітня програма Сценічне мистецтво
Спеціальність 026 Сценічне мистецтво
Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від «20» вересня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сценарна майстерність
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач (-і)	Прокоп'як Віра Богданівна
Контактний телефон викладача	(0342) 52-34-29; 0977753799.
Е-mail викладача	vira.prokopiak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	180 годин (6 кредитів ECTS)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	Очні консультації згідно графіку (ауд.207)

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Сценарна майстерність» спрямована на виховання в майбутніх професійних митців важливих практичних навичок, формування грамотних фахівців сценарної справи, які у змозі створити літературний сценарій театралізованого масового дійства. Вивчення даної дисципліни передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців, зокрема: ознайомлення студентів зі специфічними особливостями різноманітних форм і жанрів масових театралізованих заходів, принципами відбору й художнього осмислення фактів і документів, покладених в основу того чи іншого театралізованого дійства; формування у майбутніх спеціалістів навичок незалежного, самостійного виконання творчих робіт і розвиток впевненості у своїх можливостях, розвиток творчого мислення; виховання професійного знавця і ревного поціновувача сценічного мистецтва.

3. Мета та цілі курсу

Мета полягає в ознайомленні майбутніх спеціалістів з методикою роботи над сценарієм, надання необхідних знань і вмінь для професійного аналізу сценарного матеріалу та формуванні у студентів практичних навичок створення сценаріїв різних жанрів, форм масових театралізованих дійств і шоу-програм.

Цілі курсу:

- розуміти специфічні особливості драматургії масових художніх театралізованих форм роботи;
- застосувати методику написання сценарію естрадно-масового театралізованого видовища;
- пам'ятати найголовніші етапи роботи над драматургічним матеріалом масового театралізованого заходу, шоу-програми тощо;
- керуватись ерудицією сценариста в галузі драматургії, літератури й мистецтва; громадською зрілістю, розвиненою творчою уявою, фантазією, художнім мисленням;
- розглядати будь-який драматургічний твір за основними позиціями до написання (тематично-ідейний зміст, архітектоніка, конфлікт і т.д.);
- аналізувати різноманітні форми художньо-масових заходів в установах культури, мистецтв, освіти й спорту;

- мислити образно, використовуючи художні образи (сценарні ходи);
- створювати сценарно-режисерські розробки проведення масових розважальних заходів;
- створювати літературний сценарій естрадно-масового видовища будь-якого жанру.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Здатність вільно спілкуватися державною мовою України.
- ЗК6. Здатність до критики й самокритики.
- ЗК7. Здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях.
- ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК9. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми.
- ЗК10. Здатність до автономної і командної роботи.
- ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК13. Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконаних робіт

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- ФК2. Здатність генерувати задум і здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.
- ФК3. Здатність до комплексного оперування специфічною системою виражальних засобів (пластично-зображальних, звукових, акторсько-виконавських, монтажно-композиційних, сценарно-драматургічних) в процесі самостійного створення сценічного твору.
- ФК5. Здатність до аналізу сценічного твору.
- ФК6. Здатність вільно орієнтуватися в напрямках, стилях, жанрах творів сценічного мистецтва.
- ФК7. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливість їх застосування в синтетичному сценічному творі.
- ФК9. Здатність до ефективної діяльності в колективі в процесі створення синтетичного за своєю природою сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.
- ФК11. Здатність до вибору відповідних до творчого задуму виражальних засобів мистецького (сценічного) висловлювання.
- ФК12. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї та осмислення творчого результату.
- ФК13. Здатність розробляти і реалізовувати просвітницькі проекти задля популяризації українського й світового сценічного мистецтва, в тому числі і з використанням можливостей засобів масової інформації та Інтернету.
- ФК14. Здатність до критичного аналізу оцінки і синтезу нових складних ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.
- ФК16. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї твору із зовнішнім контекстом. ФК18. Здатність передавати знання про мистецтво художнього слова різноманітними шляхами й засобами.

5. Результати навчання

знати :

- професійну термінологію дисципліни «Сценарна майстерність»;
- специфічні особливості драматургії масових художніх театралізованих форм роботи;
- основи методики написання сценарію естрадно-масового театралізованого видовища;
- етапи роботи над сценарієм масового театралізованого свята, естрадного концерту, літературно-музичної композиції тощо;

вміти :

- оперувати набутими знаннями сценариста в галузі драматургії, літератури й мистецтва;
- керувати розвинутою творчою уявою, фантазією, художнім мисленням;
- аналізувати будь-який драматургічний твір за основними позиціями до написання (тематично-ідейний зміст, архітектоніка, конфлікт і т.д.);
- оцінювати різноманітні художньо-масові заходи в установах культури, мистецтв, освіти й спорту;
- мислити образно в побудові сценарних ходів;
- створювати сценарно-режисерські розробки проведення масових розважальних заходів;
- писати літературний сценарій естрадно-масового видовища будь-якого жанру.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	40
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7-8	026 Сценічне мистецтво	4-й	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Л-ра	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін викон.
Змістовий модуль 1					
Сценарій естрадно-масового театралізованого видовища як характерний різновид драматургії.					
1. Сценарний план. <i>Схема сценарного плану (сценарна розробка).</i>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу

<i>Основні позиції схеми сценарного плану.</i>			Л. з. – 2 год. П.з. – 4 год.		
2. Збір сценарного матеріалу. <i>Основні елементи сценарного матеріалу. Джерела одержання сценарного матеріалу. Засоби збору сценарного матеріалу (паперово-випадковий, зошитово-блокнотний, графіко-табличний, картковий або картотечний). Вивчення зібраного сценарного матеріалу, його кількість та необхідність. Особливості роботи сценариста з документальним матеріалом.</i>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу Л. з. – 2 год. П.з. – 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
3. Творча заявка на сценарій. <i>Творча заявка і необхідність її створення.</i>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу Л. з. – 2 год. П. з. – 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
4. Створення чернетки сценарію. <i>Форма літературної фіксації сценарію. Методика створення чернетки сценарію.</i>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу Л. з. – 2 год. П. з. – 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
5. Створення остаточного (чистового варіанту сценарію) <i>Корегування та редагування тексту. Оформлення титульного аркуша та сценарію загалом.</i>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу Л. з. – 2 год. П. з. – 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
6. Обсяг та хронометраж сценарію масового театралізованого масового заходу. <i>Супровідна документація. Розрахунок рукописного варіанту сценарію.</i>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу Л. з. – 1 год. П. з. – 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу

<p><i>Розрахунок друкованого варіанту сценарію. Принцип розрахунку тривалості масового театралізованого заходу. Тривалість номера і пауз між ними. Деякі додаткові засоби розрахунку тривалості масового театралізованого заходу. Анонсування події. Характерні особливості програми. Концепція та формат програми. Прес-реліз – аносований матеріал для журналістів.</i></p>					
---	--	--	--	--	--

Змістовий модуль 2

Методика написання сценаріїв

<p>1. Сценарій літературно-музичної композиції.</p> <p><i>Поетапне написання сценарію. Етап перший: налаштування на творчий процес, «вростання в тему», створення асоціативного кола. Етап другий: збір та розробка матеріалу. Етап третій: створення чернетки сценарію. Етап четвертий: корегування та редагування тексту до дрібниць. Етап п'ятий : створення супровідної документації.</i></p>	<p>Лекційне і практичне заняття</p>	<p>1-7 з переліку реком. л-ри</p>	<p>Засвоєння лекційного і практичного матеріалу</p> <p>Л. з. – 1 год. П. з. – 4 год.</p>	<p>Згідно системи оцінюван. курсу</p>	<p>Згідно розкладу</p>
<p>2. Сценарій концерту: збірний, тематичного, театралізованого.</p> <p><i>Поетапне написання сценарію. Етап перший: налаштування на творчий процес, «вростання в тему», створення асоціативного кола. Етап другий: збір та розробка матеріалу. Етап третій: створення чернетки сценарію. Етап четвертий: корегування та редагування тексту до дрібниць. Етап п'ятий : створення супровідної документації.</i></p>	<p>Лекційне і практичне заняття</p>	<p>1-7 з переліку реком. л-ри</p>	<p>Засвоєння лекційного і практичного матеріалу</p> <p>Л.з. – 1 год. П. з. – 4 год.</p>	<p>Згідно системи оцінюван. курсу</p>	<p>Згідно розкладу</p>

<p>3. Сценарій заходу, що присвячується загальнодержавній даті.</p> <p><i>Поетапне написання сценарію. Етап перший: налаштування на творчий процес, «вростання в тему», створення асоціативного кола. Етап другий: збір та розробка матеріалу. Етап третій: створення чернетки сценарію. Етап четвертий: корегування та редагування тексту до дрібниць. Етап п'ятий : створення супровідної документації.</i></p>	<p>Лекційне і практичне заняття</p>	<p>1-7 з переліку реком. л-ри</p>	<p>Засвоєння лекційного і практичного матеріалу</p> <p>Л. з. – 2 год. П. з. – 4 год.</p>	<p>Згідно системи оцінюван. курсу</p>	<p>Згідно розкладу</p>
<p>4. Сценарій заходу, що присвячується певній людині (вечір-портрет).</p> <p><i>Поетапне написання сценарію. Етап перший: налаштування на творчий процес, «вростання в тему», створення асоціативного кола. Етап другий: збір та розробка матеріалу. Етап третій: створення чернетки сценарію. Етап четвертий: корегування та редагування тексту до дрібниць. Етап п'ятий : створення супровідної документації.</i></p>	<p>Лекційне і практичне заняття</p>	<p>1-7 з переліку реком. л-ри</p>	<p>Засвоєння лекційного і практичного матеріалу</p> <p>Л. з. – 1 год. П. з. – 4 год.</p>	<p>Згідно системи оцінюван. курсу</p>	<p>Згідно розкладу</p>
<p>5. Сценарій сатирично-гумористичної вистави на місцевому матеріалі.</p> <p><i>Поетапне написання сценарію. Етап перший: налаштування на творчий процес, «вростання в тему», створення асоціативного кола. Етап другий: збір та розробка матеріалу. Етап третій: створення чернетки сценарію. Етап четвертий: корегування та редагування тексту до дрібниць. Етап п'ятий : створення супровідної документації.</i></p>	<p>Лекційне і практичне заняття</p>	<p>1-7 з переліку реком. л-ри</p>	<p>Засвоєння лекційного і практичного матеріалу</p> <p>Л. з. – 1 год. П. з. – 4 год.</p>	<p>Згідно системи оцінюван. курсу</p>	<p>Згідно розкладу</p>

<p>6. Сценарій конкурсно-розважальної програми.</p> <p><i>Поетапне написання сценарію. Етап перший: налаштування на творчий процес, «вростання в тему», створення асоціативного кола. Етап другий: збір та розробка матеріалу. Етап третій: створення чернетки сценарію. Етап четвертий: корегування та редагування тексту до дрібниць. Етап п'ятий : створення супровідної документації.</i></p>	<p>Лекційне і практичне заняття</p>	<p>1-7 з переліку реком. л-ри</p>	<p>Засвоєння лекційного і практичного матеріалу</p> <p>Л. з. – 1 год. П. з. – 4 год.</p>	<p>Згідно системи оцінюван. курсу</p>	<p>Згідно розкладу</p>
<p>7. Сценарій свята, що проводиться просто неба.</p> <p><i>Поетапне написання сценарію. Етап перший: налаштування на творчий процес, «вростання в тему», створення асоціативного кола. Етап другий: збір та розробка матеріалу. Етап третій: створення чернетки сценарію. Етап четвертий: корегування та редагування тексту до дрібниць. Етап п'ятий : створення супровідної документації.</i></p>	<p>Лекційне і практичне заняття</p>	<p>1-7 з переліку реком. л-ри</p>	<p>Засвоєння лекційного і практичного матеріалу</p> <p>Л. з. – 1 год. П. з. – 4 год.</p>	<p>Згідно системи оцінюван. курсу</p>	<p>Згідно розкладу</p>
<p>8. Сценарій театралізованого заходу для дитячої аудиторії.</p> <p><i>Поетапне написання сценарію. Етап перший: налаштування на творчий процес, «вростання в тему», створення асоціативного кола. Етап другий: збір та розробка матеріалу. Етап третій: створення чернетки сценарію. Етап четвертий: корегування та редагування тексту до дрібниць. Етап п'ятий : створення супровідної документації.</i></p>	<p>Лекційне і практичне заняття</p>	<p>1-7 з переліку реком. л-ри</p>	<p>Засвоєння лекційного і практичного матеріалу</p> <p>Л. з. – 1 год. П. з. – 4 год.</p>	<p>Згідно системи оцінюван. курсу</p>	<p>Згідно розкладу</p>
<p>6. Система оцінювання курсу</p>					

Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання студентів курсу відбувається відповідно до критеріїв регламентованих навчальним закладом. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів. Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань. Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника і Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів. Поточний контроль та оцінювання проводиться безпосередньо на практичних заняттях. Семестровий контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку бакалаврів та засвоєння ними навчальної програми.</p> <p>Форма контролю: екзамен (8 семестр), залік (7 семестр). Оцінювання курсу здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p>
Вимоги до письмової роботи	Письмова частина проводиться у вигляді комбінованого завдання, яке включає наступні різновиди роботи: розбір поданого сценарного матеріалу, створення сценарію.
Лекційні і практичні заняття	В ході практичних занять студенти отримують оцінки за усні відповіді та самостійні роботи.
Самостійна робота	Для самостійної роботи студентів пропонується опрацювання додаткової літератури з питань курсу, ознайомлення із аудіо- та відеоматеріалами, створення власних сценарних і драматургічних творів.

Умови допуску до підсумкового контролю	До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали не менше 25 балів, не мають невідпрацьованих незадовільних оцінок та пропусків
--	--

7. Політика курсу

На першому занятті студенти отримують детальну інформацію стосовно засад оцінювання конкретних форм роботи (оцінки за усні відповіді та письмові (самостійні) роботи під час практичних занять, за самостійну роботу, а також про особливості семестрового контролю у формі іспиту та заліку. Так само до відома студентів доводиться необхідність своєчасного відвідування занять, виконання завдань, передбачених навчальною дисципліною, відбувається їхнє ознайомлення із способом відпрацювань у випадку, якщо студент отримав негативну оцінку або ж пропустив аудиторне заняття. Додаткову інформацію стосовно навчальної дисципліни студенти можуть отримати під час консультацій як впродовж семестру, так і напередодні іспиту.

Академічна доброчесність. На початку вивчення курсу викладач знайомить студентів з основними пунктами Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника про академічну доброчесність, відповідно до якого і здійснюється навчальний процес. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

8. Рекомендована література

Базова:

1. Житницький А. З. Драматургія масових театралізованих заходів Навч. посіб. 2-ге видання, перероблене й виправлене. Х.: Тимченко, 2005. 128 с.
2. Вайно М. Е., Житницький А. З. Сценарна майстерність. Написання сценарію естрадно-масового театралізованого видовища: навчальний посібник. Кн. 2. Івано-Франківськ: місто Н.В. 2015. 144 с.
3. Вайно М. Е., Житницький А. З. Сценарна майстерність. Написання п'єси. Написання кіносценарію: навчальний посібник. Кн. 1. Івано-Франківськ: місто Н.В. 2015. 232с.
4. Курінна Г.В. Драматургія циркової вистави в контексті карнавально сміхової культури: автореф. дис. канд. мистецтвознавства. Харків: Б.в., 2008. 20 с.
5. Обертинська А.П. Основи теорії драми та сценарної майстерності: навчальний посібник. К.: Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв, 2002. 182 с.
6. Курінна Г.В. Сценарна майстерність на телебаченні. Теледраматургія: навч. посібник. Х. ХДАК, 2013. 189 с.
7. Основи сценарної майстерності : навчально-методичні рекомендації для мистецьких закладів фахової передвищої освіти / уклад. М. В. Крипчук. Київ: ДНМЦЗКМ, 2019. 30 с.

Допоміжна:

1. Зайцев В.П. Режисура естради та масових видовищ: навчальний посібник. (2-ге вид.). К.: Дакор, 2006. 252с.
2. Голянич М.І. Внутрішня форма слова і художній текст: Монографія. Івано-Франківськ: Плай, 1997. 178 с.
3. Хороб С. Українська драматургія: крізь виміри часу (Теоретичні та історико-літературні аспекти драми): *збірник статей*: Наукове видання. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1999. 200 с.